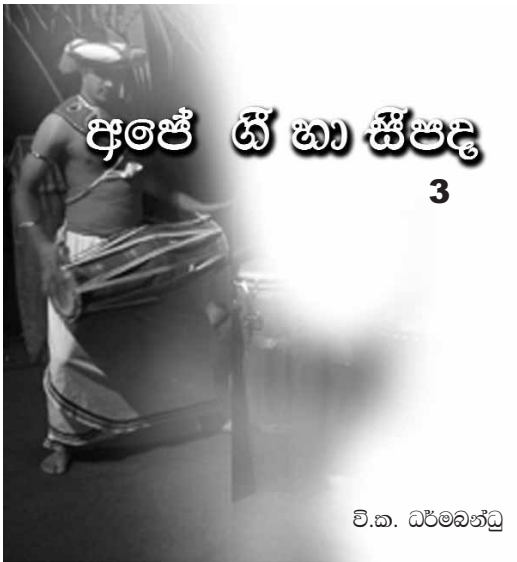

මේ 'අපේ ගී හා සිපද' ලිපි පෙළේ තුන්වැන්න මුල් ලිපි-දෙක කියවූ අප හිතවතකට එහි අඩුවක් පෙනිනි. ලුහු (කෙටි) ගුරු (දිග) මත් ලකුණ කිරීම පැහැදිලි ව දැක්වා හැකි බවට ඒ මත් මාස කීපයකට පෙරාතුව මා සන්නසට ලියූ එක් ලිපියක මත් ලකුණ කරන සැටි දක්වූ මනකය නිසා ඒ ප්‍රමාදය සිදුවී ඇති බව පෙනේ. එහෙයින් අද ලිපියෙන් මාතෘ ගැනත් මාතෘ ලකුණ කිරීම ගැනත් පැහැදිලි කර දීමට අදහස් කරමි. ගී සිත්දවල විරත දැක්වීම සඳහා බාවිතා කරන

අපේ ගී හා සිපද

3

වී.ක. ධර්මබන්දු

"මමම" මත් හෙවත් මාතෘ යනුවෙන් හැඳින්වෙන බව ඔබ දැනිතැයි සිතමි. එක් සැනෙකින් මුහුත් නැගෙන කෙටි හඬ "මකක් හෙවත් මාතෘවක්" ලෙස සැලකේ. ඒ අනුව 'ක' එක් මතකි. 'කත' මත් දෙකකි. 'කමත - කතර' මත් තුනකි. කතරගම' මත් පනකි. 'කතර ගම' දෙකට වඩා පද දෙකක් විදියට කියවන විට. 'ක' යන්නත් දෙවන පදයේ 'ග' යන්නත් විවෘත 'අ' හඬින් කියවිය යුතු අතර. 'කතරගම' හඬි පදයක් විදියට කියවන විට 'ක' යන්න පමණක් විවෘතවත් අනුරු හතර සංචාරවත් කියවීම අපේ බාසා රීතියයි. 'අත් සන' කියවන්නේ 'අස්සන' කියවන විදියට නොවන බව ඔබ දැනිතැයි සිතමි. විවෘත 'අ' යන්න සංචාර 'අ' යන්නෙන් වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම සඳහා සම්මත ලකුණක් හැකි බවත්, එය 'වහර අනුසෙරෙන්න' තේරුම් ගතයුතු බවත් අමතක නොකරන්න. අපේ බසේ වන/වන , කර/කර, කල/කල වැනි පද දෙ විදියකට කිවියුම් බව ඔබ දැනිනි. 'කරන යන්න සංචාර 'අ' හඬ තුනක් ඇති පදයක් බවත්, පනත - කලන - ගලන' යන වචන විවෘත හඬ තුනක් ඇති පද බවත් අපි දැනීම, සිත්ද, ගීත හා නාට්‍ය සංවාද ලියන විට ඇතැම් විට ද්‍රෝණික බස් බාවිතා කිරීමට සිදු වේ.

'මේම අම්මේ බලල් ගෙඩිය - දේමපැටිය මරාපුලා''
'ආවි අප්පා බලාපල්ල - ඇති නොවේ. සියා නිකං කොල්ල වානේ''

පදයක කෙටලර ඇති 'ආ' ස්වරය විවෘත 'අ' බවට පත්වීම ද්‍රෝණික බසේ සිරිතයි. විරත රැකීම සඳහා ගුරු ලුහු කිරීමත්, ලුහු ගුරු කිරීමත් නිතර දැක්නට ලැබේ. 'පහාත් තැනින් යයි ගලා පලේ - ගුරුතුම කිය මෙලෙසා එය හිඳසුන්. නාට්‍යයක සංවාද ලියන්නේ ද්‍රෝණික බසිනි. වියත් බසින් ලියන සංවාද අස්වා බාවිතය.

'මේම අම්මේ බලල් ගෙඩියා - දේම පැටියා මරා පුලා''
'ආවි අප්පා බලාපල්ලා - සියා නිකං කොල්ලා වානේ''

මේ වැඩි දෙකේ ඇලපිලි කපා දැමූ විට කියවෙන්නේ වෙනස් විදියකටය. ඒ ඇලපිලිලේ නොසලකා හැරීම සඳහා මොකක් හෝ ලකුණක් යොදා ගත් විට ඒ අවිල විසදේ. සියා - සියා - සියා, ගෙඩියා - ගෙඩියා - ගෙඩියා, අප්පා - අප්පා - අප්පා, කොල්ලා - කොල්ලේ කොල්ල මේ වචන තුන තුන් විදියකට කෙටි කල යුතුය. මගේ

ලියවිලිවල ඇති '3' හල් ලකුණ සහිල ඇල පිල්ලෙන් කියන්නේ එතන ඇති 'ආ' හඬ විවෘත 'අ' හඬින් කියවිය යුතු බවය. ඒ ක්‍රමය පොත්වල නැත.

"ආ" හැඳි ඇත්තේ 'අ+අ' දෙකක් එක් වීමෙනි. ඒ අනුව අ+අ- අභ, අ+භ- ඊ, උ+භ- උභ, එ+භ- ඒ, ම+ම- මී වේ.

එම, මා ස්වර ගුරු/දිග ස්වර ලෙස සැලකෙන අතර, සා+සා- සාභ, පා+පා- පාභ ලෙසත් සැලකෙන්නේ. ඒ ස්වර දෙක කෙටි කරන්නේ ඊ-ඊ, ඊ-ඊල් යනුවෙනි.

කෘ - කඊ, ගෘ - ගඊ, කඊරා- කඊරල්, හැකා - හැකඊල් තේරුම් ගන්න

විරන් ඇදුරෝ 'අත - ඉර - උළු' වැනි ලුහු/කෙටි අකුරු දැක්වීමට - (අඩු කිරීමේ ලකුණත්) 'ආතා - ඊර - උභු' වැනි ගුරු/දිග අකුරු දැක්වීමට (අඩු සඳහන් නොහොත් 'රකාරාංශයක්' වැනි) ලකුණක් බාවිතා කරති. 'රකාරාංශය' ඇත්තේ අකුරට යටින් ලිවීම සඳහාය. අකුරු ඉදිරියෙන් එවැනි ලකුණක් යතුරු පුවරක් නැත. ඒ නිසා මේ ලිපි පෙළේ දිග අකුරු දැක්වීම සඳහා x වැනි කිරීමේ ලකුණ බාවිතා කරමි. ඒ අනුව

අත -- මම -- මාමා xx
ආතා xx මෙසේ මාතෘ දැක්වේ.
ලුහුවක් ඉදිරියෙන් 'හල්' අකුරක් ඇති විට ඒ අකුරු දෙක එක් ගුරුක් සේ සැලකේ. ඒ අනුව 'වාතා' යන්නේ 'වන්නම්' යන්නේ දැක්වන්නේ xx දිග දෙකකිනි.
අපි නම් ගම් කීපයකට මත් ලකුණ යොදමු.
පොලොන්නරුව -x-
ආඩිඅම්බලම x-x-
පොන්නම්පෙරුම xx-
ඉලංගරන්න -x-

දැන් අප ඉදිරියේ ගැටලුවක් ඇත. පාන්, ගීන්, රැන්, තාන්නා, සාය් බාබා යන පදවලට මත් ලකුණ යොදන්නේ කෙසේද? විරන් ඇදුරු මතය නම් මුල් දිගුවට "දිග" ලකුණක් හල් අකුරට "ලුහු" මතත් යෙදවීම හොබවයි. ඒ අනුව පාන්, ගීන්, රැන් x-, තාන්නා x-x සාය් බාබා x-xx විය යුතුය.

මම විරන් ඇදුරෙක් හෝ විසාරදෙයක් නොවෙමි. එහෙත් මම එයට එකඟ නොවෙමි.

පැදිවල (පද්‍යවල) ගත නියමය ඇති වූයේ 'අකුරු විරත' හා සමගය. 'ගතය' යනු අකුරු තුනක එකතුවකි. ලුහු, ගුරු ලකුණ දෙක, තුන් විදියකට මාරු කොට ලියූ විට, 'අට ගතයක් සැදේ. ඒ අට ගතය 'ම-න-බ-ය-ජ-ර-ස-ත' යනුවෙන් නම් කලහ. වියරන ඇදුරෝ

මගේ අදහස මෙහි දැක්වීම මතවැස් සිතමි.
පහන් - පාන්, සහල් - සාල්, සිහින් (සින්)- ගීන්, රැහැන් - රැන් වෙනවා නම් පාන් - පහන්, සාල් - සහල්, සින් - සිහින්, රැන් - රැහැන් ලෙස නොගන්නේ ඇයි? "පන්" යන්නේ 'න්' ලුහුවක් නොවේ. "පාන්" යන්නේ 'න්' ලුහුවකි. "සල්" යන්නේ 'ල්' ලුහුවක් නොවේ. 'සාල්' යන්නේ 'ල්' ලුහුවකි.
මිහඹ දිගුවක් කෙටි දෙකක් ලෙසත්, මිහඹ 'ප්ලුකයක්' ලුහු කීපයක් ලෙසත් කිව හැකිය.

'පායන සඳ සේ මෝරස් ආලෙ දිවා රැ දෙවේලේ''
මේ ගීත පාදය 'පඅයන සඳ සෙචි මොරස් අභලෙ දිව අ රැ දෙ වෙචලෙචි'' යනුවෙන් ගයා බලන්න. හඬේ කිසිදු වෙනසක් ඇති නොවේ.

"අප ශ් රී ඊ ඊ ලංකා ආ ආ "ජාතික ගීතය ගැනීමේ දී 'ලු' යන්නේ ඉරු කුන් 'ලංකා' යන්නේ අරුර කුන් ඇතැයි සිතමි. ඒ අනුව 'තභුන්තා, සඳ්බාබා (පොද්දල) පොමද්දල' යන විදියට ගත් විට ඉහත කී අවිල මත නැරේ.

තාන්නා / තභුන්තා - xx , සාය් බාබා / සඳ්බාබා -xxx පොද්දල / පොමද්දල -x-

අප විසින් මත් ලකුණ යෙදීම ඉතා පහසුය. පැදිවල (පද්‍යවල) ගත නියමය ඇති වූයේ 'අකුරු විරත' හා සමගය. "ගතය" යනු අකුරු තුනක එකතුවකි. ලුහු, ගුරු ලකුණ දෙක, තුන් විදියකට මාරු කොට ලියූ විට, 'අට ගතයක් සැදේ. ඒ අට ගතය 'ම-න-බ-ය-ජ-ර-ස-ත' යනුවෙන් නම් කලහ. වියරන ඇදුරෝ

ඒ අට ගතය හැදෙන්නේ මෙසේය.
ම xxx
න ---,
බ x-- ,
ය -xx
ජ -x- ,
ර x-x ,
ස --x
ත xx-

මේ ගත අට අකුරු තුනකින් සෑදී ඇතත් මත් ගතන එකින් එකට වෙනස්ය.

(ම) xxx මත් 6,
(න) - - - මත් 3,
(බ) x -- මත් 4,
(ය) -xx මත් 5,
(ජ) -x- මත් 4,
(ර) x-x මත් 5,
(ස) --x මත් 4,
(ත) xx - මත් 5.

විලගට එයට දෙවිවරු අට දෙනෙක්ද, කුල අටක් ද, පැන (වර්න) අටක්ද, නැසැත් අටක්ද, ගහයෝ අට දෙනෙක්ද, විපාක අටක්ද, ආදින දෙක. ඔබ කැමති නම් එයට ගස් අටක් ද, සතුන් අට දෙනෙකුද එක් කර ගත හැකිය.

NOW OPEN
in Somerton

With Modern Equipments & Technology

LP Gas Conversions & Automotive Specialists

Opening Special FREE

- Oil Filter Service with every gas conversion
- Full tank of Gas
- Free safety check
- Brake fluid service with all brake replacement
- Coolant change with major service

LP Gas Conversions, Repairs, Service & Spares
Latest Gas Injection Systems
Fully Approved IMPCO Factory Fitted & All Leading Brands
Gas Analysing & Calibrate with Modern Computer technology
Ten Year tank Testing

SAVE
Money on petrol
Get \$2000 Government Rebate
for eligible Gas conversions

Fully Qualified Technicians
17 years of LPGas experience in Australia
Ravi 0422 874 264
Rohana 0402 787 928

ALL WORK GUARANTEED
COMPETITIVE PRICES

Member of VACC & AAFRB

TEL 9305 4440
25 Stanley Drive Somerton 3062